

ИЗ РАДА СРПСКОГ СОЦИОЛОШКОГ ДРУШТВА

Одлука о додели награде „Војин Милић“ за најбољу књигу из области социологије објављену 2015. године

Жири за доделу награде „Војин Милић“ за најбољу књигу из области социологије објављену 2015. године на основу општих услова дефинисаних Правилником о додели Награде и процене квалитета приспелих књига, уврстио је 9 књига (објављених на сајту Српског социолошког друштва) у шири избор за доделу награде. Анализом научног значаја и сазнајних домета саопштених у њима, жири је једногласно донео одлуку да у ужи избор за доделу награде уврсти следеће три књиге: 1. *Безвољно друштво*, Веселина Митровића; 2. *Село у социолошком огледалу*, Срђана Шљукића и Дејана Јанковића и 3. *Порази и алтернативе: претња пустоши и етика отпора*, Зорана Видојевића. Накнадна анализа финеса у теоријском и методолошком приступу исходвала је једногласном одлуком жирија да награда „Војин Милић“ Српског социолошког друштва за најбољу књигу у 2015. припадне Срђану Шљукићу и Дејану Јанковићу за књигу *Село у социолошком огледалу*.

Образложење одлуке

Књига *Село у социолошком огледалу*, аутора др Срђана Шљукића и др Дејана Јанковића наставља се на раније радове који су оставили трага у домаћој руралној социологији. Тих радова није било тако много из једноставног разлога што ни сама рурална социологија није никада била део „главног тока“ социологије. Ово је за ауторе представљало изазов те су у обради релевантних тема покушали и успели да пруже веома широк осврт, како на саму дисциплину у свету и код нас, тако и на различите аспекте руралне и аграрне друштвене структуре и њихових промена.

Сазнајни значај ове књиге лежи у чињеници да она на квалитетан и на систематичан начин третира кључне теме руралне социологије, али и важна социолошка питања и проблеме који се односе на превирања српског села. Историјска ретроспектива садржана у почетним поглављима књиге представља одличан увод у каснију анализу руралних структура, процеса и промена у аграру. Сасвим логичан наставак овакве аналитичке стратегије резултирао је у обради суштинских елемената руралног развоја као дугорочног и одрживог процеса економских, социјалних, културних и еколошких промена ради повећања, не само дугорочног благостања живота у локалним сеоским заједницама, него и друштва у целини. Тиме је и последње поглавље *будућности социологије села* добило

своје епистемолошко оправдање. Потреба за овом дисциплином свакако постоји и биће је, јер, како аутори закључују: “ [п]редмет социологије села далеко је од свога нестанка, како у свету, тако и у Србији. Село и сељачко опирају се “изумирању” и “брисању” на бројне начине и то у свим данашњим друштвима, укључујући и она најразвијенија. Стога невеселе прогнозе у погледу судбине социологије села пре треба убројати међу негативне стереотипе о селу и његовим становницима” (с.308).

Друштвена потреба, видљива и у постепеној актуелизацији руралног питања у научном и политичком дискурсу многих земаља, управо чине оквире који оправдавају нужност даљег развоја социологије села као посебне социолошке дисциплине, тим пре када се има у виду да је њена проблематика генерално на маргинама научног интересовања. Стога је ова књига од изузетног друштвеног значаја јер у српском друштву и социологији актуелизује дискурс о руралном и његовом значају, имајући у виду многобројне проблеме и стање перманентне друштвене кризе. Зато је, чини се, основана нада да ће књига допринети повећаном сензибилитету истраживача за потребу изучавања руралних феномена, њихових промена и утицаја на друштво у целини, али и сензитивности креатора политика у при избору циљева који се у друштвеном развоју морају постићи.

Анализе и закључци понуђени у књизи представљају значајан допринос разумевању постојећег стања села и сељаштва у историјској перспективи, при чему је очувана веза са општом социологијом и социолошким теоријом као дисциплинарним изворима. Истовремено, аутори истичу и у анализама показују да уважавају нужност интердисциплинарног приступа овој проблематици.

Несумњиво је да ће ова књига веома добро послужити не само студентима социологије, него и другим несоциолошки образованим истраживачима као добра подлога за даља истраживања проблематике села и сељаштва. При том, значај ове књиге је и у томе што читаоца уводи у свет нових сазнања, приказујући ставове иностраних истраживача руралних питања исказаних у новијим изворима литературе потеклих из различитих друштвених и културних традиција.

Проф. др Радош Радивојевић

Проф. др Милош Марјановић

Проф. др Јасмина Петровић